

**Nota: Het proefsleuvenonderzoek aan de Moorsemsestraat
te Baal (Tremelo, prov. Vlaams-Brabant)**

Annelies De Raymaeker

**Tienen, 2019
Studiebureau Archeologie bvba**

Hoofdstuk 1 Samenvatting eerder uitgevoerd onderzoek

1.1 Situatieschets

In december 2018 werd door *Studiebureau Archeologie bvba* een archeologienota zonder ingreep in de bodem¹ (ID 9728, bestaande uit een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek) ingediend naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor een terrein aan de Moorsemsestraat te Baal (Tremelo, fig. 1.1). Het terrein heeft een oppervlakte van 3.593 m². Op basis van beide onderzoeken werd een programma van maatregelen opgesteld voor het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek. Aangezien het terrein op dat moment nog gedeeltelijk bebouwd was (fig. 1.2), en de sloop van de woningen deel uitmaakte van de vergunningsaanvraag, werd het onderzoek geadviseerd in uitgesteld traject.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek (projectcode 2018L119) en combinatie met een landschappelijk bodemonderzoek (projectcode 2018L118) blijkt verder archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem nodig, omdat onvoldoende informatie is gegenereerd om een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor een archeologische opgraving en/of behoud *in situ* van aanwezige archeologische waarden.

Het bureauonderzoek en het landschappelijk bodemonderzoek toont aan dat er archeologisch relevante waarden uit alle mogelijke perioden vanaf de steentijden tot en met WOII kunnen worden verwacht binnen de contouren van het projectgebied. Het terrein is de laatste eeuwen niet bebouwd geweest, met uitzondering van een 19de-eeuwse woning en enkele bijgebouwen aan de straatkant.

Het projectgebied is gelegen op de overgangszone van een getuigenheuvel naar de Dijle- en Demervallei nabij de dorpskern van Baal (Zuiderkempen). Het projectgebied situeert zich op ca. 650 m ten zuidwesten van de Balenberg (ca. 45 m TAW), een kleine getuigenheuvel die de noordelijk uitloper vormt van de diestiaanheuvelds van het Hageland.

Uit de bodemkaart en op basis van het reeds uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er zich binnen de grenzen van het projectgebied plaggenbodems bevinden. Binnen de grenzen van het projectgebied is er sprake van een plaggendek met een dikte die varieert van ca. 60 tot ca. 110 cm. In tegenstelling tot de verwachting op basis van de bodemkaart werden er geen resten van een intacte paleobodem of podzolprofiel teruggevonden. De voormalige B-horizont is op grote delen van het terrein tevens verdwenen. De verwachting op het aantreffen van *in situ* steentijdartefactensites is dus nihil. Het archeologisch vlak (overgang van de B/C-horizont of top van de C-horizont) situeert zich op een diepte variërend van ca. 60 tot ca. 115 cm onder het huidige looppniveau. Het afdekkende plaggendek kan de bewaring van grondsporensites echter wel hebben bewerkstelligd.

Hydrografisch gezien behoort het gebied tot het Dijlebekken. De meest nabijgelegen waterlopen in de buurt van projectgebied zijn de Grote Loop op ca. 130 m ten noorden van het projectgebied en de Leibeek op ca. 160 m ten zuiden van het projectgebied. Deze waterlopen maken deel uit van het Dijlebekken, dat op zijn beurt tot het Scheldebekken behoort.

¹ Cousin & De Raymaeker: 2018.

Nota: Het proefsleuvenonderzoek aan de Moorsemsestraat te Baal (Tremelo)

Aan de hand van het historische kaartmateriaal kan worden besloten dat het projectgebied slechts in de loop van de 19de en 20ste eeuw was bebouwd ter hoogte van de straatkant. Voordien was het terrein onbebouwd en deed het waarschijnlijk dienst als akker- en/of weiland. Er zijn geen aanwijzingen van structurele bodemverstoringen binnen de grenzen van het projectgebied, met uitzondering van het gebouw ter hoogte van de straatkant, dat deels onderkelderd is.

Er zijn geen indicaties voor een structurele verstoring van de bovengrond waardoor een hoge archeologische verwachting bestaat voor het aantreffen van (pre)historische vindplaatsen uit alle mogelijke perioden vanaf de steentijd tot en met WOII, dit in de vorm van bodemsporen.

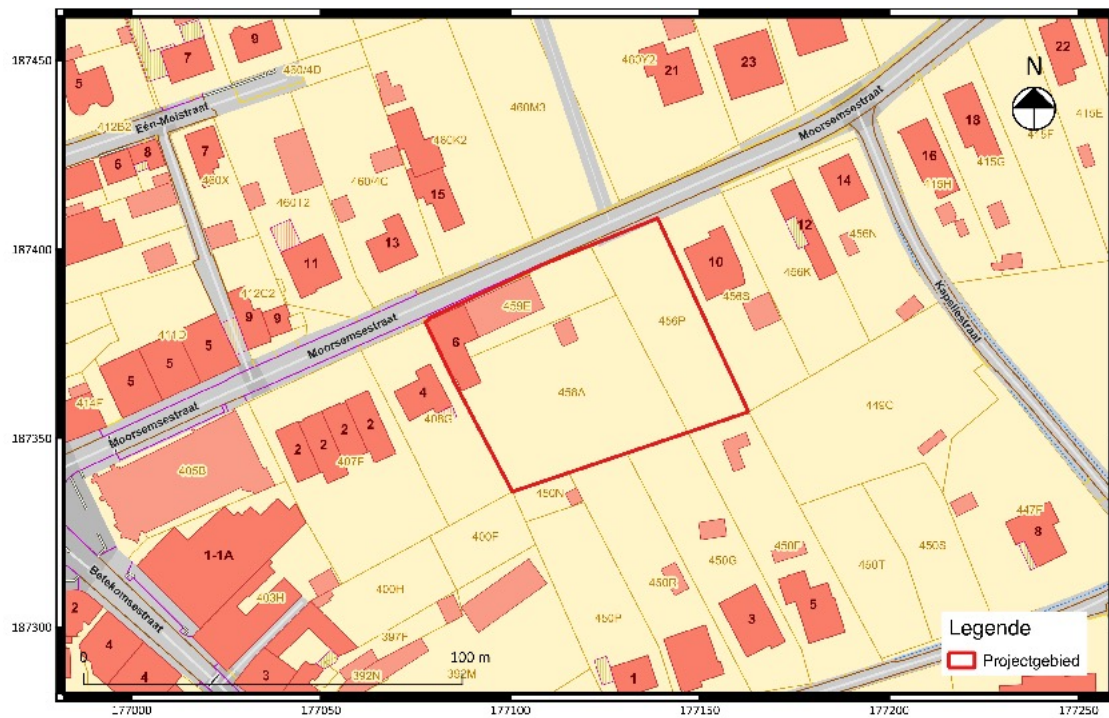
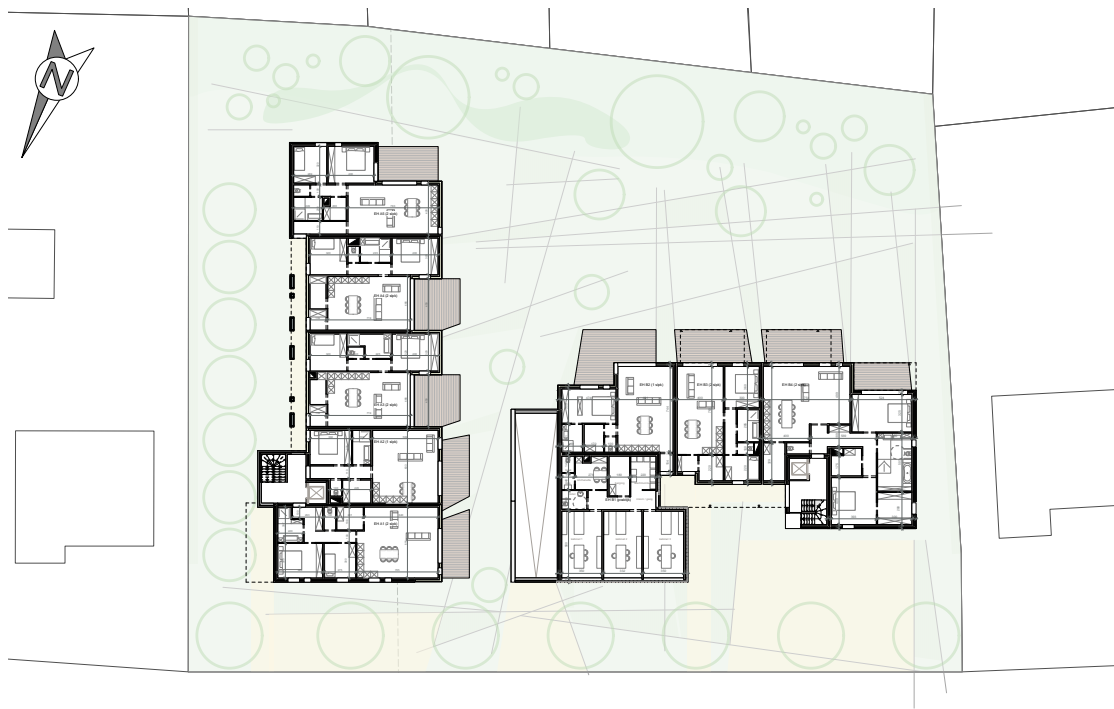

Fig. 1.1: Detail uit het kadaster met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 1.2: Detail uit de luchtfoto van 2017 met aanduiding van het projectgebied.

NIVEAU 0 & tuinplan

Fig. 1.3: Inplantingsplan geplande toestand.